

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/729/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611209223
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6611209223.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a sudcov JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Petra Priehodu, v právnej veci žalobcov 1/ Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., N. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky, 2/ V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., N. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky, 3/ Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., H. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 4/ Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., P. XXXX/XX, štátny občan Slovenskej republiky, 5/ V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. N. S., W. M. X, štátny občan Slovenskej republiky, 6/ Z. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. K. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 7/ S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. K. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 8/ Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. M. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, 9/ Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. A. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, všetci zastúpení JUDr. Ivana Gajdošíkovej, so sídlom Zvolen, J. Kozáčka 146/13 proti žalovaným 1/ B. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. A., A. č. XX, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený splnomocneným zástupcom V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, štátny občan Slovenskej republiky 2/ F. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., B. XX, štátny občan Slovenskej republiky, zastúpená JUDr. Bronislava Garajová, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Železničná 5, 987 01 Poltár, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12C/106/2011-432 zo dňa 27.03.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade W., katastrálny odbor, na LV č. XXX pre katastrálne územie J. W., parcela EKN XXX/XX, orná pôda o výmere XXXXXX m² patria do podielového spoluvlastníctva žalobcu 1/ Q. M., rodený M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., N. XXX/X, v podiele X/XX k celku, žalobcovi 2/ V. M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXXXX W., N. XXX/X, v podiele X/XX k celku, žalobcovi 3/ Q. M., rodený M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., H. XXX v podiele X/XX k celku, žalobkyni 4/ Z. H., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX R., P. XX, v podiele XX/XXXX k celku, žalobcovi 5/ V. M., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, trvale bytom XXX XX D. N. S., W. M. X, v podiele X/XX k celku, žalobkyni 6/ Z. V., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele X/XX k celku, žalobkyni 7/ S. K., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele X/XX k celku, žalobcovi 8/ Q. M., rodený M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom R. M. XXX, v podiele X/XX k celku, žalobkyni 9/ Z. B., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom H. A. XXX, v podiele XX/XXXX k celku. Ďalej určil, že nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade W., katastrálny odbor, na LV č. XXX, k.ú. J. W.: EKN XXX/XX, orná pôda o výmere XX XXX m², patria do vlastníctva žalobcu 1/ Q. M., rodený M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., N. XXX/X, v podiele X/XX k celku, žalobcovi 2/ V. M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXXXX W., N. XXX/X, v podiele X/XX k celku, žalobcovi 3/ Q. M., rodený M., nar. XX.XX.XXXX,

r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX W., H. XXX v podiele X/XX k celku, žalobkyni 4/ Z. H., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom XXX XX R., P. XX, v podiele XX/XXXX k celku, žalobcovi 5/ V. M., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, trvale bytom XXX XX D. N. S., W. M. X, v podiele X/XX k celku, žalobkyni 6/ Z. V., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele X/XX k celku, žalobkyni 7/ S. K., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom B. K. XXX, v podiele X/XX k celku, žalobcovi 8/ Q. M., rodený M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom R. M. XXX, v podiele X/XX k celku, žalobkyni 9/ Z. B., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom H. A. XXX, v podiele XX/XXXX k celku. O trovách konania rozhodol tak, že o týchto rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Okresný súd vo veci opakovane rozhodol po tom, čo rozsudok okresného súdu sp. zn. 12C/106/2011-310 zo dňa 09.01.2013 bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/106/2013-350 zo dňa 10.02.2014 zrušený a vec bola súdu vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd okrem iného v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na to, že okresný súd nedostatočne ozrejmil, na základe akých skutkových zistení považoval držbu za dobromyseľnú, od kedy existovala držba právnymi predchodcami žalovaných a ktorými právnymi predchodcami žalovaných, nevysporiadal sa žiadnym spôsobom ani s otázkou, kedy mal vstúpiť Y. V. B. do držby nehnuteľností ako svojej. Vo vzťahu k osvedčeniu spísanému formou notárskej zápisnice Nz 208/98 N34/98 notárom JUDr. Jánom Šimovom zo dňa 19.05.1998, v ktorom osvedčení Y. V. vyhlásil, že je oprávneným držiteľom nehnuteľnosti v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb., uviedol, že s poukazom na to, že § 2 bol od 01.12.2000 zrušený zákonom č. 393/2003 Z. z., nemohlo dôjsť v zmysle § 2 ods. 2 k vydržaniu vlastníckeho práva uplynutím lehoty 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľností podľa § 2 ods. 1 cit. zákona s poukazom na to, že je potrebné skúmať všeobecné podmienky vydržania vlastníckeho práva v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že zrušenie uvedeného ustanovenia ku dňu 30.11.2000 malo za následok, že u žiadnej osoby zapísanej v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe nemohlo dôjsť k zavŕšeniu podmienok vydržania podľa tejto špeciálnej právnej úpravy pre neuplynutie 10 ročnej doby plynúcej odo dňa zápisu za vlastníka.

3. Okresný súd následne vo veci vykonal dokazovanie a rozhodol rozsudkom, ktorý je napadnutý odvolaním žalovaných. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k ust. § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie), podľa ktorého žalobou na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, dospel k názoru, že žalobcovia 1/ až 7/ preukázali naliehavý právny záujem na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z dôvodov, že na nehnuteľnostiach, ktoré sú v súčasnosti zapísané na LV č. XXX a č. XXX, ktoré nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v pozemno-knižnej vložke č. XXX, parcela č. XXX/XX vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXX si robia vlastnícke nároky tak žalobcovia 1/ až 9/, ako aj žalovaný 1/ a 2/. Poukázal na to, že žalobcovia sa vlastníckeho práva domáhajú ako dedičia pôvodnej vlastníčky predmetných nehnuteľností P. M., ktorá získala sporné nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený Okresným súdom Lučenec pod č. D6104/37 zo dňa 03.09.1937. Zároveň bolo povolené právo doživotného užívania predmetných nehnuteľností darcom - otcom P. M. a Y. V.. Zmluvou a rozhodnutím bola P. M. obmedzená na svojom práve predmetné nehnuteľnosti „scudziť alebo obťažiť“ počas života darcu Q. V.. Dospel na základe vykonaného dokazovania k názoru, že žalovaní 1/ a 2/ neuniesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. M. a jej bratom Y. V. v roku 1938. Poukázal na to, že v tomto období na území Slovenska platilo uhorské obyčajové právo a prevod vlastníckeho práva podliehal prísny formálnym pravidlám. Vklad do pozemkových kníh bolo možné povoliť len podľa verejných listín a súkromných listín, na ktorých museli byť podpisy overené podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 90/1923 Zb. Prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaných v pozemkových knihách podliehal prísnemu formálnemu konaniu a vklad prevodu vlastníckeho práva schvaľoval vecne príslušný okresný súd. Takýto postup bol dodržaný aj pri zápise vlastníckeho práva v prospech P. M. ako č. D6104/37 pri zápise pod A.. O prevedenom zápise vkladu sa účastníci upovedomovali doručením súdneho uznesenia, proti ktorému bolo možné odvolanie v zákonnej lehote. Pokiaľ by došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi P. M. a Y. V., táto by musela byť zapísaná a až jej schválením súdom a zápisom do pozemkovej knihy by došlo k prevodu vlastníckeho práva. Súd mal preukázané z výpisu pozemno-knižnej vložky č. XXX, že dispozičné právo P. M. počas života otca Q. V. bolo obmedzené, a to zmluvou a rozhodnutím súdu počas života darcu Q. V.. Zároveň Q. V. sa dohodol s dcérou P. M., že podiel na predmetných nehnuteľnostiach môže užívať on sám do svojej smrti; Q. V. zomrel dňa XX.XX.XXXX. V prípade, ak by otec Q. V. chcel umožniť dcére P. M.

previesť svoj podiel na predmetných nehnuteľnostiach, mohol tak urobiť od roku 1937 do roku XXXX, avšak k žiadnemu úkonu zo strany Q. V. preukázateľne nedošlo a právny stav až do jeho smrti bol zhodný so zápisom v pozemno-knižnej vložke č. XXX z roku 1937. Pokiaľ by medzi P. M. a Y. V. došlo k uzavretiu ústnej kúpnej zmluvy, táto by bola od počiatku absolútne neplatná a nemohla by založiť okamih vzniku oprávnenej držby zo strany Y. V.. Súd dospel k názoru, že právny predchodca žalovaných Y. V., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX, nemohol byť dobromyseľný v tom, že je vlastníkom spornej nehnuteľnosti, pričom poukázal na to, že žil v spoločnej domácnosti so svojim otcom Q. V. až do jeho smrti, musel mať vedomosť o existencii darovacej zmluvy, ktorou jeho otec Q. V. daroval nehnuteľnosti jeho sestre P. M., ako aj o zriadení práva doživotného užívania predmetných nehnuteľností darcom Q. V.. Zároveň musel vedieť, že v tomto období zápis vlastníckeho práva podliehal schváleniu súdom a zápisu do pozemkovej knihy s príhľadnutím na to, že rok pred tvrdenou kúpou nehnuteľnosti Y. V. B. od P. M. došlo k prevodu týchto nehnuteľností darom, pričom boli splnené formálne náležitosti schválenia Okresného súdu Lučenec zo dňa 03.09.1937, vklad vlastníckeho práva titulom darovacej zmluvy a vklad práva užívať predmetnú nehnuteľnosť až do smrti Q. V. - darcu, vrátane zaznamenania zákazu scudzenia a obťaženia nehnuteľnosti trvajúceho do smrti Q. V.. V rodine Q. V., Y. V. a P. M. bolo teda známe, ako je potrebné formálne postupovať pri prevodoch nehnuteľností. Žalovaní nepredložili ako dôkaz kúpnu zmluvu v písomnej forme, ktorá by síce bola neplatná pre nedostatok formálnych náležitostí, ale mohla byť dôkazom o tom, že právny predchodca Y. V. začal dobromyseľne a nerušene nehnuteľnosti užívať. Súd bol toho názoru, že právna predchodkyňa žalobcov 1/ až 9/, P. M., bola vlastníčkou sporných nehnuteľností až do svojej smrti. Po smrti P. M. nehnuteľnosť zapísaná v pozemno-knižnej vložke č. XXX oprávnene zdedili jej synovia - dedičia zo zákona, a to M. M., nar. XX.XX.XXXX, Q. M., nar. XX.XX.XXXX a Q. M., nar. XX.XX.XXXX osvedčením o dedičstve sp. zn. D2290/95, Dnot 1269/95 zo dňa 08.09.1997 každý v pomere 1/3 k podielu P. M. o veľkosti XX/XXXX k celku. Osvedčenie o dedičstve bolo zapísané na Správe katastra W. na vzniknuté LV č. XXX, parcelné č. EKN XXX/XX, orná pôda o výmere XXXXXX m² ako spoluvlastnícke právo pod A. v prospech M. M. o veľkosti XX/XXXX k celku, bol A. v prospech Q. M. o veľkosti XX/XXXX i celku a pod A. v prospech Q. M. o veľkosti XX/XXXX k celku. Pôvodne bola celá pozemno-knižná vložka č. XXX zapísaná na LV č. XXX ako parcela EKN č. XXX/XX, orná pôda o výmere XXXXXX m², po vykonaní ROEB pre k. ú. J. W. došlo k rozdeleniu a zmene pôvodnej výmery a vznikla parcela EKN č. XXX/XX o výmere XXXXXX m² zapísaná na LV č. XXX a parcela EKN č. XXX/XX, orná pôda o výmere XXXXX m² zapísaná na LV č. XXX, ku ktorým sa žalobcovia domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi. Uvedol, že právnymi nástupcami po synoch P. M., M. M., Q. M. a Q. M. sú žalobcovia 1/ až 9/, ktorí oprávnene po svojich právnych predchodcoch nadobudli vlastnícke podiely k nehnuteľnostiam, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p. (platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) tak, že o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/.

5. Žalovaný 1/ v podanom odvolaní namietal, že okresný súd neposúdil dobromyseľnosť a splnenie podmienok nadobudnutia vlastníctva Y. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Žalovaní vlastnícke podiely nadobudli po nebohom otcovi Y. V., po ktorom dedičstvo bolo prejednané pod sp. zn. 5D 472/2009, Dnot 160/2009 JUDr. Zdenou Spodniakovou. V roku 1998 si otec žalovaných dal vyhotoviť Nz 37/1998, 208/9 zákonom č. 293/1992 Z. z., k notárskej zápisnici boli predložené všetky podklady, podľa vtedy platnej právnej úpravy. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu odvolací súd zrušil.

6. Žalovaná 2/ v podanom odvolaní namietala, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že súd odôvodnil rozsudok tak, že právny predchodca žalovaných Y. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, nebol dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností. Namietala, že okresný súd neposúdil dobromyseľnosť a splnenie podmienok nadobudnutia vlastníctva držbou u Y. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Žalovaní spoluvlastnícke podiely nadobudli na základe 5D 472/2009, Dnot 160/2009 po nebohom otcovi Y. V., nar. XX.XX.XXXX. Nehnuteľnosti boli odkúpené v roku 1938 od P. M. Y. V. - starým otcom žalovaných. Q. V., otec Y. V. a P. M., ktorý

bol prastarým otcom žalovaných, daroval dcére P. M. podiely na urbárskom lese, o čom svedčí č. D 6104/1937, pričom P. M. už vtedy v obci M. nežila a následne podiely predala svojmu bratovi Y. V. - starému otcovi žalovaných. Po smrti starého otca užíval podiely v urbáriate otec žalovaných Y. V.. P. M. po odsťahovaní sa, sa už na M. nevrátila, nedoopatrovala svojho otca Q. V., tohto doopatroval a pochoval jeho syn Y. V. - starý otec žalovaných. Z uvedeného vyplýva, že P. M. nikdy podiely v urbárskej spoločnosti neužívala, nakoľko už v čase ich nadobudnutia darom od svojho otca Q. V. nebývala v M.. P. M. zomrela v roku XXXX, pričom dedičské konanie po nej bolo vykonané až v roku 1995. Za toto obdobie sa dedičia poručiteľky nezaujímal o to, že by poručiteľka mala vlastníť nejaký majetok. Poukázala na to, že tvrdenie žalobcov, že dlhé roky poberajú výnosy na nehnuteľnosti vo forme vyplácania podielov na výnosoch z urbáriátu, nie je pravdivé. Matka žalovaných, V. V., bola členkou výboru urbárskej spoločnosti C. a vlastníctvo žalovaných nikto nespochybňoval. Problémy nastali len od vtedy, keď sa rodičia žalovaných dostali do sporu s predsedom urbáriátu W. S.. Žalobcovia začali poberať podiely na výnosoch spoločnej nehnuteľnosti až od roku 2004, keď spornú nehnuteľnosť mali zdediť po poručiteľke už v roku 1995, znova teda čakali 9 rokov. Z dôkazov predložených žalobcami nevyplýva, za ktoré roky mali byť podiely vyplácané, okrem roku 2009, pričom predseda spoločnosti W. S. v trestnom konaní vypovedal, že žiadne podiely urbárska spoločnosť C. od roku 1997 nevyplácala. Teda tvrdenie o vyplácaní podielov počas dlhých rokov považujú za účelové. V roku 1998 otec žalovaných nechal vyhotoviť notársku zápisnicu JUDr. Jána Šimova N 37/1998; Nz 208/1998 podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Z. z., pričom k notárskej zápisnici boli predložené všetky podklady požadované vtedy platnou právnou úpravou. Údajného vlastníctva sa žalobou o určenie vlastníckeho práva domáhali až v roku 2011, pričom v čase, keď bolo oznámenie o vydaní osvedčenia zverejnené na úradnej tabuli obce M., žalobcovia boli už dedičmi sporných nehnuteľností 3 roky. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/47/2012 s poukazom na to, že podľa názoru najvyššieho súdu podmienka oprávnenej držby bola u osoby zapísanej v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe splnená bez ďalšieho. Vyplývala zo zákona ako právny účinok zápisu notárskeho osvedčenia o držbe do katastra nehnuteľností. Takáto osoba nadobudla postavenie oprávneného držiteľa zaručené po dobu 10 rokov odo dňa zápisu do katastra. Zrušenie ustanovení zákona č. 293/1992 Zb., na základe ktorých takéto postavenie získala, nemalo vplyv na vznik a trvanie práv oprávnenej držby. Má za to, že podmienku dobromyseľnej držby splnil otec žalovaných Y. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX bez ďalšieho. Právny predchodca žalovaných bol zapísaný za vlastníka sporných pozemkov na základe osvedčenia o ich držbe. Nadobudol týmto zápisom právne postavenie oprávneného držiteľa zo zákona, preto v konaní žalovaní nie sú povinní tvrdiť, a teda ani preukazovať nadobudnutie oprávnenej držby v čase predchádzajúcom tomuto zápisu. Keďže účinnosťou zákona č. 393/2000 Z. z. sa na jeho právnom postavení oprávneného držiteľa nič nezmenilo, splnil podmienky vydržania vlastníckeho práva k pozemkom podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Namietala splnenie nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním otcom žalovaných, ktoré okresný súd nepreskúmal, skúmal len držbu Y. V. B., starého otca žalovaných. Navrhla rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

7. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej 2/ navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Domnievajú sa, že aj oprávnená držba pre Y. V. by musela byť odvodená od právneho úkonu, na základe ktorej by sa Y. V. mohol dobromyseľne domnievať, že predmetné nehnuteľnosti užíva ako vlastné. V konaní nebola preukázaná zo strany žalovanej 2/ žiadna kúpna zmluva v písomnej forme, ktorá by uvedenú zmenu z vlastníctva P. M. na Y. V. mala ako predmet zmluvy a ktorá by len nebola z rôznych dôvodov zavkladovaná do príslušnej správy katastra vzhľadom na prísne intabulačný princíp v čase, kedy by malo dôjsť k prevodu. Jediným právnym titulom na nadobudnutie spoluvlastníckeho práva pre žalovanú 2/ a jej právnych predchodcov by bola kúpna zmluva z roku 1938, na ktorú žalovaná 2/ v celom konaní odkazuje, ktorá by však vzhľadom na vtedy platnú právnú úpravu musela byť zapísaná v pozemno-knižnej vložke a o ktorej vklade by musel rozhodovať Okresný súd v Lučenci v roku 1938. Žalovaná 2/ vo svojom odvolaní poukazuje na skutočnosti, s ktorými sa však súd riadne vysporiadal. Jej odvolanie považujú za nedôvodné, nie je podložené žiadnymi novými, resp. nevykonanými dôkazmi. Okresný súd vychádzal z riadne zisteného skutkového stavu, rozsiahleho dokazovania, je preto správny a zákonný.

8. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie

podľa ust. § 389 ods. 1, písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa ust. § 391 ods. 1 a 3 CSP na ďalšie konanie.

9. Podľa ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákona aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa ust. § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

11. Podľa ust. § 470 ods. 4 CSP konanie začaté do 30.06.2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30.06.2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

12. Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že odo dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis, zákon č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok. V zmysle interpolárneho ustanovenia § 470 ods. 1 CSP sa ustanovenia Civilného sporového poriadku aplikujú aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

13. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k názoru, že v súdnej veci existujú dôvody v zmysle § 389 ods. 1, písm. b) CSP pre to, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil.

14. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobu pôvodne podali žalobcovia Q. M., V.K., Q.K. ako právni nástupcovia Q. M., syna P. M., žalobca 4/ M. M. a žalobca 5/ Q. M., synovia P. M., pričom žalobcovia M. M. a Q. M. po začatí súdneho konania zomreli. Na základe návrhu V. M., Z. V., S. K., Q. M., v súčasnosti v postavení žalobcov 5/ až 8/ ako zákonných dedičov po pôvodnom žalobcovi Q. M. a na základe návrhu Z. H. a Z. B., teraz v postavení žalobcov 4/ a 9/ ako právnych nástupcov po žalobcovi M. M., súd prvej inštancie pripustil ich vstup do konania a zmenu žaloby, ktorou sa domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v takom rozsahu ako rozhodol súd prvej inštancie. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa v prvom rade musel vysporiadať, či u žalobcov, a to u všetkých, existuje naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. (platného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie). Súd prvej inštancie ustálil, že u žalobcov 1/ až 9/ existuje naliehavý právny záujem na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Naliehavý právny záujem odôvodnil len tým, že v súčasnosti sú sporné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a LV č. XXX, na ktoré si vlastnícke nároky robia tak žalobcovia 1/ až 9/, ako aj žalovaní 1/ a 2/. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že sporné nehnuteľnosti boli prejednané v dedičskom konaní vedenom u Okresného súdu Rimavská Sobota pod sp. zn. D 2290/95, Dnot 1269/95 v dedičskej veci po poručiťke P. M., pričom dedičstvo po nej, vrátane sporných nehnuteľností nadobudli M. M., Q. M. a Q. M., každý v podiele 1/3, pričom predmetom dedenia bol podiel sporných nehnuteľností v podiely XX/XXX a títo aj boli zapísaní na LV č. XXX ako podieloví spoluvlastníci, každý v podiele XX/XXXX spornej nehnuteľnosti. Q. M. zomrel dňa XX.XX.XXXX a dedičstvo po ňom bolo prejednané v konaní pred Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. D 4/99, Dnot 38/99 vydaním osvedčenia o dedičstve zo dňa 14.05.1999, pričom predmetom dedenia boli aj sporné nehnuteľnosti a tieto nadobudli Q. M., Q. M. a V. M., každý v podiele X/X k podielu XX/XXXX, teda žalobcovia 1/, 2/ a 3/. Obsahom spisu je aj dedičské konanie po pôvodnom žalobcovi 4/ M. M., ktorý zomrel po začatí tohto súdneho konania dňa 22.03.2012 a po ktorom bolo vedené dedičské konanie u Okresného súdu Lučenec pod sp. zn. 5D/291/2012, Dnot 105/2012, pričom z osvedčenia o dedičstve po ňom je zrejmé, že zákonnými dedičmi v prvej zákonnej skupine sú Z. H. a Z. B., žalobcovia 4/ a 9/, pričom z tohto osvedčenia vyplýva, že predmetom prededenia neboli sporné nehnuteľnosti. Obsahom spisu je ďalej aj osvedčenie o dedičstve v dedičskej veci po nebohom Q. M., pôvodne žalobcovi 5/, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Z osvedčenia o dedičstve vedenom u Okresného súdu Žiar nad Hronom pod sp. zn. 12D 521/2008, Dnot 264/2008 vyplýva, že ako dedičia zo zákona prichádzajú do úvahy V. M., Q. M., S. K., Z. V., žalobcovia 5/ až 8/, pričom však z tohto osvedčenia je zároveň zrejmé, že poručiťel zanechal závet, pričom za dedičov zo závetu poručiťel určil Q. V., M. V. a Q. K.. Predmetom dedenia neboli sporné nehnuteľnosti. Vzhľadom už na hore uvedené odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie nedostatočne venoval pozornosť existencii naliehavého právneho záujmu u jednotlivých žalobcov na určenie, že sporné nehnuteľnosti patria v jednotlivých podieloch do vlastníctva toho-ktorého žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k

otázke existencie naliehavého právneho záujmu s prihladnutím na hore uvedené skutočnosti nemožno zistiť, na základe akých úvah a z akých dôvodov posúdil súd prvej inštancie existenciu naliehavého právneho záujmu na určenie, že nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva toho-ktorého žalobcu v určených podieloch, keďže súd v odôvodnení rozhodnutia tieto skutočnosti žiadnym spôsobom nevyhodnotil, pričom z ustálenej judikatúry vyplýva, že inštitút dedičského konania nemožno obchádzať žalobami o určenie vlastníctva. Keďže sa však súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal s existenciou naliehavého právneho záujmu u právnych nástupcov po pôvodných žalobcoch v 4/ a 5/ rade s prihladnutím už na hore uvedené, je rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto smere nepreskúmateľné, pričom sa jedná o zásadnú otázku, ktorá musí byť vyriešená v každom súdnom konaní s prihladnutím na ust. § 80 písm. c) O.s.p. (platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie), ako aj s prihladnutím na ust. § 137 písm. c) CSP (platného a účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu).

15. Odvolací súd ďalej s prihladnutím na najzásadnejšiu námietku odvolania žalovanej 2/ a v podstate aj žalovaného 1/, keď žalovaná 2/ namietala, že súd neposúdil dobromyseľnosť a splnenie podmienok nadobudnutia vlastníctva držbou u Y. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, pričom rozsudok odôvodnil tak, že právny predchodca žalovaných Y. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX nebol dobromyseľným držiteľom sporných nehnuteľností, treba považovať za námietku dôvodnú. Odvolací súd uvádza, že žalovaná 2/ už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 14Co/106/2013-350 zo dňa 10.02.2014 namietala, že podmienka oprávnenej držby o osoby zapísanej v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe podľa § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. bola splnená bez ďalšieho s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 47/2012, pričom súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia týmito tvrdeniami žalovanej 2/ žiadnym spôsobom nezaoberal. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva, či súd prvej inštancie posudzoval dobromyseľnosť a splnenie podmienok nadobudnutia vlastníctva držbou u Y. V., nar. XX.XX.XXXX, otca žalovaných 1/ a 2/. V tomto smere rozsudok súdu prvej inštancie trpí vadou nepreskúmateľnosti a je možné považovať ho za arbitrárny, keď súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s námietkami žalovanej 2/ v konaní pred súdom prvej inštancie po tom, čo rozsudok okresného súdu sp. zn. 12C/106/2011-310 zo dňa 09.01.2013 bol uznesením odvolacieho súdu zrušený. Odvolací súd uvádza vo vzťahu k námietke žalovanej 2/, že právny názor vyslovený odvolacím súdom v uznesení sp. zn. 14Co/106/2013-350 zo dňa 10.02.2014, v ktorom odvolací súd vyslovil, že ust. § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. ku dňu 30.11.2000 malo za následok, že u žiadnej osoby zapísanej v katastri nehnuteľností za vlastníka na základe notárskeho osvedčenia o držbe nemohlo dôjsť k završeniu podmienok vydržania podľa tejto špeciálnej právnej úpravy pre neuplynutie 10-ročnej doby plynúcej odo dňa zápisu za vlastníka, považuje za správny. V ďalšom konaní pokiaľ súd prvej inštancie dôjde k názoru, že u všetkých žalobcov existuje naliehavý právny záujem na určení, že sú podielovými spoluvlastníkmi, sa musí súd prvej inštancie vysporiadať aj s otázkou vydržania právneho predchodcu žalovaných 1/ a 2/ Y. V. V. - otca žalovaných 1/ a 2/ s prihladnutím aj na existenciu osvedčenia v zmysle ust. § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb., pričom odvolací súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, a to nielen rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo 47/2012, ale aj uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo 191/2009. Odvolací súd uvádza, že hoci súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že vykonal dokazovanie spisom JUDr. Jána Šimova N 37/98, preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že uvedený súdny spis JUDr. Jána Šimova nie je súčasťou spisu, pričom podľa názoru odvolacieho súdu pre právne posúdenie veci je potrebné, aby spis JUDr. Jána Šimova sp. zn. N 37/98 bol súdom preskúmaný za účelom zistenia, či bol dodržaný postup pri vydávaní osvedčenia a či spis obsahuje všetky náležitosti pre vydanie osvedčenia, vrátane čestného vyhlásenia dvoch vo veci nezaujatých osôb, ktoré sú znalé miestnych pomerov k spôsobu získania nehnuteľnosti, ako aj k otázke držby nehnuteľnosti. Hoci pravdivosť obsahu dokladov, ktoré boli pripojené k návrhu, ani náležitosti vôle osoby žiadajúcej o vydanie osvedčenia, ako aj iných osôb notár nepotvrďuje, neznamená to, že v prípade existencie pochybností nemožno skúmať splnenie uvedených podmienok, pričom odvolací súd poukazuje na námietky žalobcov, že osoby podávajúce čestné vyhlásenia v čase, kedy malo dôjsť ku kúpe sporných nehnuteľností od P. M., od ktorej skutočnosti odvodzujú žalovaní 1/ a 2/ vlastnícke právo, ešte vôbec nežili alebo boli veľmi nízkého veku. Teda len v prípade, že pri vydaní osvedčenia boli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky pre jeho vydanie podľa právnej úpravy platnej v čase vydania osvedčenia, vrátane vyhlásenia osôb, ktoré však museli byť osobami nezaujatými, pritom osobami znalými miestnych pomerov k spôsobu získania nehnuteľností žiadateľom a ktoré zároveň museli potvrdiť, že žiadateľ je držiteľom nehnuteľností, možno mať za to, že takýto držiteľ bol držiteľom oprávneným, u ktorého po splnení doby držby 10 rokov mohlo dôjsť k vydržaniu nehnuteľností, avšak

v zmysle ust. § 134 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ však neboli splnené všetky zákonné podmienky pre vydanie osvedčenia v zmysle zákona č. 293/1992 Zb., nemohlo takéto osvedčenie bez ďalšieho ani založiť dobromyseľnosť ako jeden z predpokladov vydržania. Nemožno opomíňať ani tú skutočnosť, že osoby, ktoré využili postup podľa zákona č. 293/1992 Zb., zároveň sami (bez ich činnosti by to ani nebolo možné) vyhľadali osoby, ktoré by pre potreby vydania osvedčenia zo strany notára, podali čestné vyhlásenia a pokiaľ teda čestné vyhlásenia podali osoby, ktoré neboli, resp. nemohli byť znalé miestnych pomerov k spôsobu získania nehnuteľností, museli si byť vedomí nesplnenia všetkých zákonných podmienok pre vydanie osvedčenia. Preto podľa názoru odvolacieho súdu ani nemožno bez ďalšieho usúdiť, že len vydaním samotného osvedčenia v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. je podmienka oprávnenej držby splnená.

16. V ďalšom konaní súd prvej inštancie sa v prvom rade náležite vysporiada s existenciou naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v jednotlivých podieloch vo vzťahu k žalobcom 4/ až 9/ a existenciu naliehavého právneho záujmu v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite zdôvodní. Vysporiada sa, či právny predchodca žalovaných 1/ a 2/ Y. V. V. - otec žalovaných mohol vydržať sporné nehnuteľnosti s prihliadnutím aj na existenciu osvedčenia notára JUDr. Jána Šimova; za týmto účelom sa dôsledne oboznámi so spisom JUDr. Jána Šimova N 37/98 (ktorý uvádzal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, avšak tento spis netvorí súčasť súdneho spisu), s prihliadnutím na potrebu posúdenia splnenia zákonných podmienok pre vydanie osvedčenia a následného právneho posúdenia, či Y. V. V. vydržal za svojho života vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam, pričom svoje rozhodnutie náležite zdôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania v súlade s ust. § 396 ods. 3 CSP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).